

Ministerstwo Obrony Narodowej

Sekretarz Stanu
Paweł BEJDA

BMON-WP.053.84.2025/In-31-25/SW
Warszawa, 11.03.2025 r.

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Do wiadomości: Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w KPRM

ePuap

Dotyczy: interpelacji nr 7557 Pani Poseł Marty Stożek w sprawie modernizacji przepisów dotyczących kwalifikacji osób neuroróżnorodnych do służb bezpieczeństwa

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na interpelację nr 7557 Pani Poseł Marty Stożek w sprawie modernizacji przepisów dotyczących kwalifikacji osób neuroróżnorodnych do służb bezpieczeństwa, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Osoby neuroróżnorodne, wysoko funkcjonujące i dobrze zaadaptowane społecznie, nie muszą być automatycznie dyskwalifikowane jako potencjalni kandydaci do pełnienia służby wojskowej na podstawie obowiązujących przepisów. Jednakże, służba wojskowa jest związana z ekspozycją na ponadprzeciętne obciążenia fizyczne i psychiczne, nienormowany czas pracy, w tym w porze nocnej, stres, presję czasu, pracę w warunkach uciążliwych dla zdrowia, pracę w zespole o zhierarchizowanej strukturze, konieczność utrzymywania wysokiego poziomu sprawności fizycznej. Nie bez znaczenia jest fakt dostępu do broni. Wymienione warunki i właściwości służby wojskowej są niemal typowymi okolicznościami, w których może wystąpić dysfunkcyjna reakcja osoby neuroróżnorodnej. Praca z osobami neuroróżnorodnymi wymaga także obecności odpowiednio wyszkolonego i przygotowanego personelu. Brak optymalnego środowiska pracy może powodować, że korzystne cechy osoby neuroróżnorodnej nie będą mogły się objawić i zostać wykorzystane.

Aktualnie nie są prowadzone prace nad nowelizacją prawa, zmieniającą zasady kwalifikowania do służby wojskowej osób neuroróżnorodnych (np. osób ze spektrum autyzmu, ADHD, dysleksją). Niemniej jednak, Ministerstwo Obrony Narodowej, mając świadomość zmieniających się standardów wiedzy medycznej, w sposób ciągły obserwuje i analizuje doniesienia z różnych dziedzin medycyny oraz stara się uwzględnić najnowszą wiedzę w ramach przygotowywania propozycji zmian w przepisach orzecznictwa wojskowo-medycznego.

Wojskowe komisje lekarskie, jak również powiatowe komisje lekarskie w ramach kwalifikacji wojskowej, określając kategorię zdolności do pełnienia czynnej służby wojskowej, opierają się na przepisach ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r., poz. 248) oraz rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie orzekania o zdolności do służby wojskowej i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach (Dz. U. poz. 466).

Załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2024 r. zawiera katalog problemów zdrowotnych z przyporządkowanymi do nich kategoriami zdolności do służby wojskowej. Osoby stawiające się do kwalifikacji wojskowej, osoby ubiegające się o powołanie do czynnej służby wojskowej innej niż zawodowa oraz osoby przeniesione do rezerwy bez odbycia czynnej służby wojskowej są orzekane według grupy I osób orzekanych (kolumna czwarta wykazu).

Neuroróżnorodność, rozumiana jako nienormatywna ścieżka rozwoju i funkcjonowania centralnego układu nerwowego, uwzględniająca różnice poznawcze, nie znajduje swojego ściśle określonego odpowiednika w wykazie zawartym w ww. załączniku oraz nie posiada jednoznacznie określonej kwalifikacji orzeczniczej. Osoby neuroróżnorodne, w oparciu o wynik badania psychologicznego i psychiatrycznego, mogą być kwalifikowane na podstawie dominującego w obrazie klinicznym zespołu objawów, wskazujących na obecność np. osobowości nieprawidłowej, zaburzeń nerwicowych, afektywnych, reakcji adaptacyjnej, obniżenia sprawności umysłowej. W zależności od nasilenia objawów i stopnia zdolności adaptacyjnych osoby z ww. rozpoznaniem mogą być kwalifikowane do kategorii zdolności do służby wojskowej A, D lub E.

Kandydat, który w kwalifikacji wojskowej uzyskał kategorię D (niezdolny do służby), może zostać zakwalifikowany do służby w ABW lub AW, jeśli właściwa komisja lekarska oceni, że stwierdzone schorzenia nie stanowią przeszkody do pełnienia służby. Każdy kandydat do służby jest oceniany indywidualnie, z uwzględnieniem jego predyspozycji intelektualnych i osobowościowych. Ponadto, zarówno ABW jak i AW – mając na uwadze specjalistyczną wiedzę lub szczególne umiejętności danego kandydata, odpowiadające potrzebom kadrowym organizacji – mogą zatrudniać takie osoby na stanowiskach pracowników cywilnych.

Jednocześnie informuję, iż w służbach specjalnych nie są prowadzone statystyki dotyczące osób neuroróżnorodnych aplikujących lub odrzuconych w procesie rekrutacji.

Z wyrazami szacunku

Paweł BEJDA

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/